

ER IS EEN ALTERNATIEF

Terwijl we dit systeem proberen te bevechten en vernietigen is het natuurlijk ook onze taak om onze tijd te besteden aan het nadenken over hoe een wereld er dan wel uit zou moeten zien. Dit om een richting te bepalen voor de toekomst en fouten uit het verleden te voorkomen. Naast dit nadenken proberen we ook dingen in de praktijk vorm te geven. Af en toe, zowel in het verleden als het heden, hebben we ook de kans om dit op grote schaal mee te maken; soms enkele dagen, soms voor weken of zelfs jaren. Van de Parijse Commune, de Russische en Spaanse Revolutie tot de hedendaagse opstanden in Tunesië en Egypte op het Tahirplein, de wereldwijde Occupy-beweging of het verzet om het Taksimplein in Turkije. En al deze strijden hebben een gemene deler, ze gaan over sociale, economische en politieke machtsverhoudingen; een gebrek aan zelfbeschikking in de besluitvorming en een scheve verdeling van de welvaart.

KAPITALISME? AFSCHAFFEN!

Die verdeling van de welvaart heeft te maken met het economische. Met een voortdurende economische crisis wordt er constant gesproken over het redden van het kapitalisme. Wij zeggen: afschaffen!

Kapitalisme is een economisch systeem. Dit systeem bestaat uit drie delen: werk verrichten tegen (onder)betaling, toe-eigening van waarde en een driftmatig streven naar geldwinst.

Binnen het kapitalistisch systeem bezit een kleine groep mensen veel (productie)middelen, zoals patenten, octrooien, media of fabrieken. Zijn zijn de bezittende klasse, bestaande uit onder andere bazen en aandeelhouders. Maar de meeste mensen moeten hun tijd verkopen in ruil voor loon en vormen de werkende klasse. Aandeelhouders hebben heel veel profijt van het kapitalistisch systeem. Werkers verkopen hun tijd en hun (mentale) energie in ruil voor geld, om diensten en andere waardevolle producten te maken, maar die waarde en winst wordt ongelijk verdeelt. Waarom geeft een bedrijf oprichten of erin investeren meer recht op winst dan elke dag keihard werken en waarde creëren?

Een grote mythe over het kapitalisme is dat het werkt als een 'vrije markt' met gelijke kansen voor iedereen. Als je geen goede baan hebt, of niet tevreden bent, is dit je eigen schuld. Dan moet je maar een andere baan gaan zoeken. Zo simpel zit het echter niet in elkaar. De 'vrije keuzen' en 'gelijke kansen' die het kapitalisme biedt, zijn niet vrij of gelijk. Het is een vorm van tirannie om te zeggen dat iemand maar een andere baan moet zoeken als zij of hij niet tevreden is. Dat kan alleen als er genoeg banen zijn! De vrijheid van de arbeidsmarkt is schijnvrijheid.

Vrijheid in arbeid zou moeten zijn: zelf en samen met je collega's bepalen hoe het er op je werk aan toe gaat. Dat je samen bepaalt wat er met het resultaat – het product – van je arbeid gebeurt. Werken voor een opdrachtgever is geen vrijheid. Je blijft afhankelijk van iemand anders, of je nu een baan hebt of ZZP-er bent. De ongelijke verhouding tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers (werkers), wordt in stand gehouden door machtsmiddelen. Die biedt de overheid. De overheid beschermt het kapitalistische systeem, onder het mom dat dit goed is voor iedereen. Maar dat is niet waar. Kijk naar het aantal ZZP-ers dat onder het minimumloon werkt. Zo vrij is die markt niet.

Het kapitalistisch systeem houdt zichzelf in stand door competitie. Competitie tussen bedrijven, maar ook tussen werknemers, ZZP-ers en werklozen. Die competitie is heel handig voor de aandeelhouders; investeer in de winnaars

en je zit altijd goed. Maar de concurrentiestrijd tussen bijv. ZZP-ers leidt ertoe dat zij steeds meer moeten doen voor hetzelfde of zelfs minder geld. We werken niet meer samen aan een gezamenlijke toekomst, maar proberen elkaar af te troeven en te overtreffen in marktwaarde. Heel handig voor die aandeelhouders, maar voor de hard werkende vrouw in de zorg blijft er steeds minder over. Leidt de stijging van productiviteit tot minder werkdruk? Minder stress? Nee, je contract blijft hetzelfde, het werk neemt toe, collega's worden ontslagen en de winst vloeit weg naar overbetaalde bestuurders.

Als we niet werken, worden we gebombardeerd door reclames in de media. Die reclames roepen ons op om ons geld aan overbodige producten uit te geven, want geld moet rollen anders wordt er niets verdient. Niet alleen in ons werk, ook als consument zitten we in de greep van het kapitalistisch systeem. We zijn gevangen in een cyclus van produceren en consumeren.

GEEN BAZEN EN POLITICI

Waar ons wordt voorgehouden dat we leven in een 'democratisch' land, lijkt de politiek steeds gericht op het draaien van B.V. Nederland. In de politiek is alles economie geworden. In die zin leven we in een totalitaire markt. Wij mogen stemmen maar niet de agenda bepalen. Politiek zou moeten gaan over samen, in vrijheid, een leven maken waarin iedereen kansen krijgt om zijn leven naar eigen inzicht te leiden.

Jaar in jaar uit spreken politici erover dat ze zullen afrekenen met de achterkamertjespolitiek, economische problemen, ecologische problemen, dat ze écht zullen luisteren naar de stem van het volk, verandering zullen brengen... We wachten al decennia.

Deze veelbelovende politici in die politieke arena zijn echter niet enkel het probleem, ook de politieke arena zelf is problematisch. Politici zullen de problemen van ons bestaan nooit kunnen oplossen. Niet binnen een arena waarbinnen de waarden van dominantie, concurrentie en overheersing gelden en politici gaan voor hun eigen belang. Zoal we voorbij de hiërarchieën van het kapitalisme willen, willen wij ook voorbij die van de parlementaire democratie.

Net als op de werkvloer, weten we ook bij de andere belangrijke zaken in ons leven zelf het beste bij welke besluiten we belang hebben. We geloven dat het vermogen van mensen om problemen op te lossen en samen te werken veel groter is en dat zij geen leiding nodig hebben om hun eigen leven vorm te geven. Juist het uitbesteden van besluiten en verantwoordelijkheden aan politici doet ons vervreemden de politiek en de gevolgen politieke beslissingen.

Een klein voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld wetgeving. Wetgeving zegt niets over of een besluit moreel wenselijk is. Er bestaat een wet tegen diefstal en parallel een wet die het mogelijk maakt om patenten of publieke voorzieningen te bezitten, vaak ontwikkeld met publiek geld! Zo wordt het stelen van wat collectief is betaald legaal en het stelen van een brood door iemand die honger lijdt een criminele daad.

ER IS EEN ALTERNATIEF

Als je spreekt over alternatieven wordt je al snel geconfronteerd met een verscheidenheid aan opvattingen met als gemene deler dat er geen alternatief is.

“Dat is toch een utopisch idee?”

“Het communisme heeft toch immers gefaald?”

Begrijpelijke reacties in een wereld waarin we leren dat elke revolutie die gewonnen werd uiteindelijk de nachtmerrie werd die ze zei te bestrijden. En waar we van jongs af aan leren dat het kapitalisme de enige en meest natuurlijke vorm van samenleven is, democratie de meest wenselijke vorm van bestuur.

“Competitie komt bij alle dieren voor, het is nou eenmaal menselijk.”

Wat belangrijk is om te beseffen bij een uitspraak als de voorgelegde over de menselijke natuur, is dat deze erg gekleurd is. Het is een uiterst rechtse opvatting gebaseerd op de evolutietheorie van Charles Darwin. En deze wordt gebruikt als legitimering van de huidige misstanden.

Er zijn ook hele andere opvattingen over de theorieën van Darwin. Zo spreekt Peter Kropotkin, een anarchistisch denker, over de dominante eigenschap van dieren (en mensen) om juist samen te werken. Dit zowel binnen de eigen diersoort als zelfs ook tussen verschillende diersoorten. En dat ze juist hiermee hun kans op overleven enorm vergroten.

Anarchisten stellen dat de hiërarchieën die voortvloeien uit die competitie samen met het hele idee van concurrentie direct de deur uit moeten worden gedaan. Dat we niet slechts de richting van het apparaat moeten veranderen, maar het hele apparaat moeten vervangen.

Dat we deze dominante vorm van organisatie de deur uit willen doen, leidt vaak tot de misvatting dat anarchisten organisatie in het geheel afwijzen. Niets is echter minder waar. Het vraagstuk organisatie is juist een van de kernpunten van het anarchisme en iets waar heel veel aandacht aan wordt besteed. Juist samenwerking vereist over het algemeen een vorm van organisatie, en daarom plaatsen we tegenover de hiërarchie het zelfbestuur. Een vorm waarbij iedereen een gelijkwaardige stem heeft en een echt vrije keuze.

Deze radicale basisbeginselen - vrijheid en gelijkheid – leiden er toe dat anarchisten consequent een andere wereld willen dan de huidige. Een wereld zonder naties, centrale overheden, kapitalisme, seksisme, racisme, homofobie en klassen. Kortweg: een wereld die mensen niet in kwetsbare en dominante

groepen onderverdeeld. Een wereld zonder de onderdrukkende systemen die de huidige wereld zo in haar greep houden.

Anarchisten voorstaan een klasseloze samenleving waarin iedereen gelijke mogelijkheden heeft. En deze gelijkheid voorzien we niet alleen tussen mensen binnen de grenzen van Nederland, maar wereldwijd. Wij willen niet dat er voor de rijkdom van de een, een ander wordt uitgebuit. Niet hier en niet elders. Net als de natuur heeft ook de mensheid een onderlinge harmonie, zowel sociaal als economisch. En voor een harmonisch bestaan zullen we moeten samenwerken in vrijheid en gelijkwaardigheid, voor onszelf en onze leefomgeving.

Over de gehele wereld zijn er anarchistische groepen actief. Zij zijn actief rondom veel verschillende onderwerpen die je wellicht interesseren, van ecologie tot arbeidsstrijd, sociale rechtvaardigheid tot economie. En vaak zul je zien dat er verbanden zijn tussen deze verschillende 'werkvelden'. Als je actief wilt worden zullen veel van deze groepen je verwelkomen.

Je kunt je aansluiten bij een bestaande groep of verzamelt zelf mensen om je heen met vergelijkbare ideeën of die zich bevinden in eenzelfde situatie, kom samen en laat je zien op straat. Zoek bijvoorbeeld alle tuinders in je buurt bij elkaar om gratis de oogst te delen of organiseer je om te voorkomen dat een multinational een filiaal van een winkelketen in je stad plaatst en zo een lokaal zelfgeorganiseerde werkplek weg concurreert. Kraak een pand om muziekshows te kunnen hosten of kunst om in te exposeren. Organiseer je met je collega's om slechte werkomstandigheden aan te vechten. Val de symbolen van de macht aan, verspreid informatie en laat zien dat het anders kan.

Samen kunnen we iets veranderen